

ZASADY KORZYSTANIA Z OGRODU KRASIŃSKICH

Sprawozdanie z warsztatów prowadzonych
w ramach konsultacji społecznych

Autorki sprawozdania i moderatorki spotkania:

Anna Wieczorek, Joanna Stefańska

CELE WARSZTATÓW KONSULTACYJNYCH

Warsztaty konsultacyjne były jednym z elementów konsultacji społecznych dotyczących zasad korzystania z Ogrodu Krasińskich (dalej zwanego „Ogrodem”). Ideą warsztatów było zaproponowanie spotkań konsultacyjnych w formie aktywnej pracy w grupie pozwalającej na otwarty dialog i przegląd priorytetowych tematów oraz możliwych rozwiązań dotyczących zasad korzystania z Ogrodu. Zgodnie z planem odbyły się dwa spotkania, tak by umożliwić uczestnictwo maksymalnej liczbie osób. Warsztaty miały otwartą formułę, mógł w nich uczestniczyć każdy kto zgłosił chęć drogą mailową lub po prostu przyszedł w dniu spotkania. Cele warsztatów określono następująco:

- **Wypracowanie akceptowalnych społecznie zasad korzystania z Ogrodu, dyskusja na temat formy w jakiej mogą być zaprezentowane na terenie Ogrodu (sformułowania, forma graficzna) i określenie miejsc, w których powinny być umieszczone odpowiednie informacje.**
- Podsumowanie zmian, które zostały wprowadzone w parku, moderowana dyskusja dotycząca zmian funkcjonowania parku w przyszłości i zasadności wprowadzenia regulaminu.
- Praca nad możliwymi rozwiązaniami dotyczącymi funkcjonowania przestrzeni parku, omówienie konsekwencji przyjęcia pewnych rozwiązań i zasad – wypracowanie zasad, co do których panuje zgoda, identyfikacja tematów, w których istnieją rozbieżności między użytkownikami.
- Poszukiwanie inspiracji i dyskusja nad nowymi pomysłami na brzmienie i sposób prezentacji zasad, przedstawienie zasad korzystania z podobnych przestrzeni miejskich w innych miastach, przedstawienie form ich zapisywania i prezentowania podobnych regulaminów w przestrzeniach publicznych.

PRZEBIEG WARSZTATÓW

Warsztat pierwszy odbył się w poniedziałek 23 września, w sali warsztatowej klubokawiarni Państwamiasto, w godzinach 17.00-20.30. W warsztacie uczestniczyło ponad 40 osób, przy czym na sali znajdowali się zarówno mieszkańcy Muranowa, jak i reprezentanci Zarządu Terenów Publicznych, Centrum Komunikacji Społecznej oraz dziennikarze Polskiego Radia i Gazety Wyborczej.

Warsztat drugi odbył się w sobotę 28 września, w sali warsztatowej Państwamiasta, w godzinach 10.00-13.45. W spotkaniu uczestniczyło 26 osób, przy czym na sali znajdowali się mieszkańcy Muranowa, a także dyrektor Zarządu Terenów Publicznych oraz reprezentantka Centrum Komunikacji Społecznej. Co najmniej dwoje spośród mieszkańców wzięło udział również we wcześniejszym (poniedziałkowym) spotkaniu. Oba warsztaty przebiegały według podobnego scenariusza, dodatkowo w ramach drugiego warsztatu (o 45 minut dłuższego) dyskutowano o wizerunku Ogrodu po rewaloryzacji.

W ramach warsztatów konsultacyjnych przedstawiono plan Ogrodu po modernizacji – mapę z zaznaczonymi funkcjami (załącznik 1). W ramach kontekstu spotkania zostały przedstawione kolejne etapy procesu konsultacji w odniesieniu do prac realizowanych w Ogródzie: określono na jakim etapie procesu konsultacji zasad korzystania jesteśmy, jaka jest rola warsztatów, jakie są możliwe ramy czasowe, w jaki sposób będą przekazywane informacje o kolejnych etapach procesu (załącznik 2).

SPRAWOZDANIE Z WARSZTATU I

Podczas spotkania nie był sporządzany protokół, a wszystkie wnioski były zapisywane na papierowych planszach widocznych dla wszystkich uczestników spotkania. Ewentualne poprawki i zmiany były wprowadzane na bieżąco, w sposób widoczny dla wszystkich.

W poniższym raporcie kursywą oznaczone są cytowane literalnie (pisemne) wypowiedzi uczestników spotkania; w ramach umieszczono komentarze moderatorek dotyczące procesu i opisujące przebieg spotkania; standardowo sformatowany tekst to zapisy dyskusji sporządzone na papierowych planszach podczas warsztatu, w sposób widoczny dla wszystkich uczestników spotkania.

W ramach pierwszego spotkania warsztatowego moderatorki zaproponowały następujące zasady pracy, które zostały przedstawione grupie:

1. Mówimy o przyszłości
2. Mówimy na temat (zasad korzystania z Ogrodu)
3. Nie mówimy jednocześnie
4. Mówimy w swoim imieniu (nie reprezentujemy stron i grup nieobecnych na spotkaniu)
5. Krytykujemy pomysły, nie ludzi
6. Sprawdzamy, czy to, co mówimy zostało dobrze zapisane (na planszy)

W pierwszym kroku pracy warsztatowej uczestnicy spotkania zostali poproszeni o indywidualne odpowiedzi (na post-itach) na pytanie: „Dlaczego warto ustalić zasady korzystania z Ogrodu Krasieńskich?”. Celem tego punktu było zebranie opinii na temat wprowadzania zasad korzystania z Ogrodu. Moderatorki zebrały następujące odpowiedzi:

- *Bez zasad park szybko ulegnie dewastacji. Park jest zabytkiem i powinien być chroniony.*
- *Bo jest się do czego odwołać!*
- *Ogród Krasieńskich nie miał regulaminu i dobrze służył mieszkańcom. Nie było ogrodzenia ostrego i było bezpiecznie.*
- *Zielone płuca Śródmieścia.*
- *Zasady warto wprowadzić i ogłosić, ponieważ ułatwi to współżycie grup o różnych interesach oraz stanowić będą jasny punkt odniesienia. Dodatkowo użytkownicy mają szansę zorganizować park według swych potrzeb.*
- *Regulamin jest konieczny i użytkownicy powinni go kategorycznie przestrzegać.*

- *Uważam, że wprowadzanie szczegółowych zasad nie jest konieczne. Wystarczy zadbać o przestrzeganie obowiązujących zasad społecznych.*
- *A dlaczego muszą być inne zasady dla każdego parku? Czy nie mogą obowiązywać jednakowe zasady dla wszystkich parków lub grupy parków?*
- *Nie ma istotnego powodu, dla którego trzeba wprowadzać regulamin.*

O sposobie pracy

Moderatorki zaproponowały grupie formę pracy warsztatowej (praca w grupach, generowanie propozycji rozwiązań różnych kwestii dotyczących użytkowania Ogrodu, dyskusja ich konsekwencji, omówienie wyników pracy grup na forum ogólnym). Ze względu na silne preferencje uczestników spotkania, zdecydowano o zmianie procedury na rzecz pracy na forum ogólnym przez cały czas trwania spotkania, przy czym ustalono z uczestnikami ramy czasowe pracy nad każdym zagadnieniem. W efekcie, spotkanie nie miało formy warsztatu, a przekształciło się w dyskusję publiczną.

W ramach dyskusji omówiono opisane poniżej i omówione w tej kolejności tematy odnoszące się do zasad korzystania z Ogrodu. Podczas omawiania każdego tematu, w pierwszym kroku każdy uczestnik spotkania mógł zgłosić swoją propozycję zapisu rozwiązania. Następnie rozwiązania były grupowane w kilka typów i na forum omawiano pozytywne i negatywne konsekwencje przyjęcia danego typu rozwiązania.

TEMAT I: ZAMYKANIE OGRODU W GODZINACH NOCNYCH LUB OGRÓD OTWARTY PRZEZ CAŁĄ DOBĘ

Zgłaszane przez uczestników propozycje:

- nie ma potrzeby zamykać na noc, bezpieczeństwo dzięki Straży Miejskiej
- zamykanie na noc jest konieczne ze względu na kradzieże roślinności, graffiti na ławkach, dewastacje
- nie dla zamykania, zamiast tego monitoring i Straż Miejska
- nie dla zamykania, graffiti to nowe zjawisko, prowokowane zamykaniem
- nie dla zamykania, w dzielnicy zerowa przestępczość, dla bezpieczeństwa więcej patroli, plus patrole społeczne
- nie dla zamykania, tak dla monitoringu elektronicznego (tańszy), potrzebne dojście do Milongi w nocy
- nie zamykać i nie grodzić, z powodów jak wyżej
- nie zamykać, osoby przestrzegające norm są karane za tych, co łamią zasady
- otwarcie dwóch wejść tranzytowych (pl. Krasieńskich i Metro) i zamknięcie pozostałych (małych), monitoring głównej alei
- nie zamykać, jeśli ludzie czują że to „ich”, nie będą niszczyć
- zamykanie nie zapobiega dewastacji (np. miejskie autobusy), z zamkniętych terenów też się kradnie
- za zamykaniem – kto zapłaci za patrole Straży Miejskiej? zdarzają się napady w parku

W kolejnym kroku rozważano konsekwencje dwóch typów rozwiązań (park otwarty / park zamykany):

Park otwarty, konsekwencje pozytywne:	Park zamykany, konsekwencje pozytywne:
<ul style="list-style-type: none">• drogi ucieczki• większa dostępność Policji• poczucie bezpieczeństwa• poczucie bycia gospodarzami• wspólnie jesteśmy za Ogród odpowiedzialni• prawo wyboru w moim mieście, moim miejscu, wolność• budowanie wspólnej przestrzeni publicznej• korzystamy ze wzorców z innych krajów• lepsza kontrola nad tym, co się dzieje• zamknięcie nie zapobiega wandalizmowi	<ul style="list-style-type: none">• infrastruktura w lepszym stanie• porównanie Park Saski i Park Ujazdowski

Propozycje zapisów do zasad korzystania z Ogródu Kasińskich:

1. Ogród jest otwarty całą dobę i jest to przestrzeń monitorowana (kamery + Straż Miejska)
2. Park jest zamykany w godzinach 00:00-05:00, niezależnie od sezonu
3. Okres próbny – park otwarty całą dobę przez pół roku (jakie kryteria sukcesu? – na podstawie monitoringu, informacji od zarządcy, decyzji mieszkańców)

Większość uczestników spotkania wybrała opcję nr 1.

TEMAT II: ZASADY OBECNOŚCI ROWERZYSTÓW W OGRODZIE

Zgłaszane przez uczestników propozycje:

- zakaz wjazdu bo rower jest niebezpieczny dla dzieci i osób starszych
- przejazd tylko utwardzoną aleją, piesi mają bezwzględne pierwszeństwo, zakaz wjazdu na nieutwardzone alejki
- wolny wjazd dla rowerów, liczymy na zdrowy rozsądek użytkowników
- wolny wjazd dla rowerów + znaki ograniczenia prędkości
- wolny wjazd dla rowerów, poza wjazdem na rabaty
- rowery tylko dla dzieci do lat 7
- wolny wjazd dla rowerów za wyjątkiem placów zabaw
- wolny wjazd, przestrzeganie prawa o ruchu drogowym

- wjazd na oznaczoną ścieżkę, z ograniczeniem prędkości, na ścieżkach żwirowych – zakaz
- wolny wjazd
- otwarta dla rowerów aleja przelotowa, inne aleje oznaczone, czy można wjechać czy nie
- wolny wjazd, ruch rowerowy dopuszczony bez ograniczeń
- wolny wjazd, nie nazywamy tego ścieżką rowerową
- to czy alejki się niszczą zależy od nawierzchni

W kolejnym kroku rozważano konsekwencje negatywne różnych typów rozwiązań dotyczących obecności rowerzystów w Ogrodzie.

Wolny wjazd bez ograniczeń (konsekwencje negatywne)	Wjazd z ograniczeniami (konsekwencje negatywne)	Zakaz wjazdu dla rowerów	Wjazd z ograniczeniami wiekowymi (konsekwencje negatywne)
<ul style="list-style-type: none"> – rowery niszczą żwirowe alejki – kurzy się – niedostosowanie jakości ścieżek 	<ul style="list-style-type: none"> – liczymy na kontrolę społeczną i kontrolę Straży Miejskiej – utrudnienia w codziennym poruszaniu – narzucanie reguł jest sztuczne 	<p>rozwiązanie wykreślono na wniosek uczestników spotkania</p>	<ul style="list-style-type: none"> – narzucanie reguł jest sztuczne

Większość uczestników spotkania popierała rozwiązania 1 i 2.

TEMAT III: ZASADY OBECNOŚCI PSÓW OGRODZIE

Zgłaszane przez uczestników propozycje:

- tak dla psów – to „nasze miejsce dla psów”, nie ma ograniczeń prawnych
- bezwzględny nakaz sprzątnięcia i jego egzekwowanie
- kosze (dobrej jakości, zielone z czarnymi torebkami, nie na słońcu) i torebki na odchody
- tak dla psów + sprzątnięcie
- sprzątnięcie odchodów (nie tylko psich), tak dla psów
- zakaz używania petard i innych środków pirotechnicznych
- tak dla psów, bo mało jest bezpiecznych miejsc dla psów w okolicy
- psiarze to rodzaj patrolu obywatelskiego
- zakaz wprowadzania psów bo: psy niszczą roślinność (np. cisy), psy luzem powodują poczucie zagrożenia, psy generują odchody, są na Muranowie inne tereny
- tak dla psów + bezwzględna odpowiedzialność za zachowanie i sprzątnięcie

- tak dla psów bo wybieg jest im potrzebny
- specjalna strefa dla psów problemowych
- nakaz sprzątnięcia nie wymaga specjalnych śmietników, ale potrzeba dobrych torebek
- gęste ustawienie śmietników
- dodatkowe WC dla ludzi przy placu zabaw
- pies na smyczy bez kagańca lub luzem w kagańcu
- psy na smyczy i w kagańcu
- zapisy regulaminu dotyczące chodzenia na smyczy nie są przestrzegane
- apel „pilnuj swojego psa” by zwiększyć poczucie bezpieczeństwa
- wstęp dla psów bez smyczy w określonych godzinach, np. 06:00-09:00 i 21:00-24:00

W kolejnym kroku rozważano konsekwencje różnych typów rozwiązań dotyczących obecności psów w Ogrodzie.

Zakaz wejścia z psem	Psy na smyczy i w kagańcu	Psy na smyczy lub w kagańcu	Psy luzem w określonych godzinach	Psy luzem
<ul style="list-style-type: none"> - psy powodują brak poczucia bezpieczeństwa - niszczą roślinność - zostawiają odchody - są inne miejsca dla psów na Muranowie - brak miejsca dla ludzi, którzy nie lubią psów - psy płoszą zwierzęta 	<ul style="list-style-type: none"> - psiarze jako kontrola społeczna 	<ul style="list-style-type: none"> - poczucie bezpieczeństwa - bezpieczeństwo biegaczy/rowerzystów - psiarze jako kontrola społeczna 	<ul style="list-style-type: none"> - psiarze jako kontrola społeczna - można rozważyć różne godziny wstępu 	<ul style="list-style-type: none"> - polegamy na odpowiedzialności właścicieli - odpowiada lokalnej specyfice - psy to ważni towarzysze życia - zakaz byłby dyskryminacją - uczy współodpowiedzialności za przestrzeń publiczną - psiarze jako kontrola społeczna

TEMAT IV: ZASADY ODŚNIEŻANIA OGRODU

W tym temacie zgłaszane przez uczestników propozycje nie wykluczały się:

- odśnieżanie części alejek
- nie używać środków chemicznych
- zabezpieczyć , by nie było ślisko, w sposób niechemiczny

TEMAT V: STREFY PRZYRODY, OGRÓD BIORÓŻNORODNY

Większość uczestników spotkania wyraziła aprobatę dla ustanowienia stref przyrody na terenie Ogrodu w lokalizacji zaproponowanej przez ekspertów. Dyskutowano następujące uzasadnienia i rozwiązania dotyczące tematu :

- bufor od strony ruchliwej ulicy
- funkcja edukacyjna (tablice z nazwami roślin)
- roślinność może przyciągnąć zwierzęta
- funkcja kompensacji – strefa naturalnej zieleni (zielone płuca)
- czekamy na naturalne zasiedlenie przez zwierzęta
- żywopłot osłaniający strefę naturalną od strony Świętojerskiej (choć prawdopodobnie jest tam za ciemno)
- rozważenie drugiej strefy (trudne ze względów technicznych) – o ile jest to możliwe
- akceptujemy wybór stref dokonany przez eksperta
- strefy te wyłączone z innych aktywności (psy, rowery, koszenie)

TEMAT VI: PLACE ZABAW

W kwestii placów zabaw omówiono ich lokalizację i wyposażenie i w tym kontekście konieczność określenia dodatkowych zasad korzystania tych miejsc lub brak takiej konieczności. Przedyskutowano następujące uzasadnienia i rozwiązania dotyczące tematu:

- pozostawiamy bez ogrodzeń
- trudno regulować obecność psów luzem i dzieci
- place ogrodzić, aby zabezpieczyć (żywopłot, ogrodzenie), żeby
 - dzieci nie uciekały
 - ułatwi koegzystencję różnych użytkowników (psy, rowery)
- altanki dla karmiących matek
- ogrodzenie żywopłotem jest potrzebne, bo dzieciom potrzebne takie ograniczenie, szczególnie dla najmłodszych
- wkomponowanie ścieżki w plac zabaw
- granica (symboliczna) przestrzeni pomaga w opiece nad dzieckiem i pomaga dziecku w orientacji
- domki (których obecnie brakuje na placu zabaw) dałyby dzieciom poczucie bezpieczeństwa
- zamykanie placu zabaw na noc wymaga określonego ogrodzenia
- zakaz palenia tytoniu i spożywania alkoholu

INNE KWESTIE

- zasady korzystania opisujące co wolno, do czego zachęcamy (dobry przykład – Park Królikarnia), „regulamin inny niż wszystkie” – pozytywny, np.
 - *można chodzić po trawnikach*
 - *można jeść i pić*
 - *zachęcamy do sprzątnięcia*
 - *można grać na instrumentach*
 - *można grać w... i gdzie ...*
 - *aktywne sporty w określonej strefie*
 - *zachęcamy do zwracania uwagi na potrzeby innych*
 - *zostaw to miejsce w takim stanie, w jakim chciałbyś je zastać*
- strefy ciszy/krzewów dla ptactwa wokół stawu
- dozorca parku na stałe obecny w parku (nie firma ochroniarska)
- ten park jest dla ludzi, zapraszamy wszystkich
- psy grzeczne witamy serdecznie
- psiarze muszą mieć własne torebki na wejściu
- zakaz palenia w całym parku / zachęcamy do niepalenia / strefy dla palaczy
- nie pijemy alkoholu
- imprezy kulturalne
- zakaz spożywania alkoholu w kawiarni (ze względu na sąsiedztwo Pasażu Simonsa)
- wprowadzenie programu kompensacji przyrodniczej na terenie całego parku
- uregulowanie zasad użytkowania i oświetlenie strefy przed parkiem

SPRAWOZDANIE Z WARSZTATU 2

Podczas spotkania nie był sporządzany protokół, a wszystkie wnioski były zapisywane na papierowych planszach widocznych dla wszystkich uczestników spotkania. Ewentualne poprawki i zmiany były wprowadzane na bieżąco, w sposób widoczny dla wszystkich.

W poniższym raporcie kursywą oznaczone są cytowane literalnie (pisemne) wypowiedzi uczestników; w ramach umieszczono komentarze moderatorek dotyczące procesu. Standardowo sformatowany tekst to zapisy dyskusji sporządzone na papierowych planszach podczas dyskusji, w sposób widoczny dla wszystkich uczestników spotkania.

Spotkanie było prowadzone zgodnie z następującymi zasadami:

1. Mówimy na temat (zasad korzystania z Ogrodu Krasińskich)
2. Mówimy o przyszłości
3. Mówimy pojedynczo
4. Nie przerywamy sobie nawzajem
5. Każdy głos jest tak samo ważny
6. Każdy głos zostanie wysłuchany i zapisany
7. Mówimy w swoim imieniu
8. Krytykujemy pomysły, nie ludzi
9. Sprawdzamy, czy to, co mówimy zostało dobrze zapisane (na planszy)

O sposobie pracy

Moderatorki zaproponowały grupie formę dyskusji na forum ogólnym z elementami pracy warsztatowej w grupach.

W ramach dyskusji omówiono zaproponowane przez uczestników spotkania tematy odnoszące się do zasad korzystania z Ogrodu Krasińskich. Podczas omawiania każdego tematu, każdy uczestnik spotkania mógł zgłosić swoją propozycję zapisu rozwiązania wraz z uzasadnieniem. Następnie rozwiązania były grupowane w kilka typów, które uczestnicy mogli dodatkowo skomentować.

Uczestnicy spotkania zostali zaproszeni do zajęcia miejsc przy trzech stołach roboczych i część zadań omawiali w tak utworzonych grupach. Wybór stołu (a więc i grupy roboczej) był dobrowolny, uczestnicy sami wybierali, gdzie usiądą. Jedynym ograniczeniem była liczba wolnych miejsc przy każdym stole (12 miejsc przy każdym stole). Na każdym stole były przygotowane następujące materiały: post-ity, kartki A4, dwie mapy Ogrodu Krasińskich po rewaloryzacji w formacie A3, długopisy.

W pierwszym kroku pracy warsztatowej uczestnicy spotkania zostali poproszeni o pracę w grupach i wybór tematów priorytetowych, które chcą omówić w ramach pracy nad zasadami korzystania

z Ogrodu. Celem tego punktu było zebranie opinii na temat kwestii priorytetowych dla uczestników spotkania i zaproponowanie porządku dyskusji zgodnego z priorytetami uczestników.

Moderatorki zebrały następujące propozycje tematów:

- park otwarty czy zamykany
- w jakich godzinach otwarty
- psy
- rowery
- pikniki na trawie
- toalety lub toi toie
- bezpieczeństwo dzieci
- monitoring/ochrona/bezpieczeństwo
- współistnienie psów, dzieci i rowerów
- wchodzenie do wody
- rozszerzenie strefy przyrodniczej
- wymiana wody w basenikach dla dzieci
- parkowanie
- dostępność parku – kiedy i dla kogo
- strefy – jakie i dla kogo
- dostępność dla niepełnosprawnych
- chodzenie (i inne aktywności) na trawnikach
- charakter parku – kultura czy rekreacja?
- park zimą (odsnieżanie)

Podjmując pytanie zgłoszone przez jednego z uczestników spotkania, kolejne zadanie dla grupy polegało na odpowiedzi na pytanie „Jaki jest ten park?”. Zebrano następujące odpowiedzi:

- zabytkowy, historyczny, jeden z trzech najważniejszych w Warszawie
- ten park istniał, ma ciągłość
- lokalnie funkcjonował jako nie-historyczny
- nie narzucać wyłącznie funkcji zabytkowej czy historycznej
- jak go użytkować tak, by zachować to, co dawał ludziom?
- zachować wartości przyrodnicze
- czy będzie bezpieczny dla różnych użytkowników?
- kwestia kompensacji przyrodniczej
- potrzebny punkt sanitarny
- kwestia wzajemnej kultury właścicieli psów, funkcjonariuszy, ich wzajemne relacje
- czy będzie kafejka w parku?
- jak użytkować park w nowym kształcie?
- gdzie będzie można wypić coś ciepłego? może w mobilnych punktach gastronomicznych?
- wartość przyrodnicza parku
- park ma różne funkcje:
 - pomnikowa
 - przyrodnicza

- historyczna
- lifestyle'owa
- widokowa (oś widokowa)
- porównanie do podobnych miejsc
- strefy funkcjonalne

TEMAT I: ZAMYKANIE OGRODU W GODZINACH NOCNYCH LUB OGRÓD OTWARTY PRZEZ CAŁĄ DOBĘ

Zgłaszane przez uczestników propozycje:

- otwarty 24 godziny na dobę, bo na Muranowie jest zerowa przestępczość. Potrzebą mieszkańców jest dostępność dla biegaczy oraz uprawiających inne aktywności
- otwarty przez całą dobę, poprawa dostępności zwiększa poczucie bezpieczeństwa, otwarty park jest wygodny do przejścia
- otwarty, bo jest traktem komunikacyjnym
- otwarty, bo zboczeńcom utrudni życie, że ktoś może nadejść
- ryzyko dewastacji jeśli park będzie otwarty
- otwarty, bo lepszy dla pieszych, wygodniejszy dostęp do komunikacji miejskiej
- otwarty, bo zamknięty byłby owocem zakazanym, prowokującym do dewastacji
- zamykany po zmroku, by ochronić walory historyczne (podobnie jak inne parki historyczne)
- otwarty, ale trzeba monitorować co się tam dzieje, ewentualnie wrócić do rozmów
- utrzymujemy dotychczasową funkcjonalność, użytkownicy obserwują co się dzieje i wracamy do rozmów
- otwarty, bo ci co chcą i tak by weszli i zniszczyli
- otwarty, by służyć mieszkańcom, już w XVIII wieku był otwarty dla publiczności (w tym żydowskiej)
- zamykany, by chronić przed dewastacją
- otwarty, lecz monitorowany, aby ułatwić życie mieszkańcom
- otworzyć i obserwować co się dzieje
- otwarty, bo zamykanie zniechęci niektórych ludzi lub wręcz ich wykluczy
- otwarty, bo zamykanie jest kosztowne
- zamykany w godzinach 00:00-05:00, by chronić rośliny, tylko jak tego przypilnować? (monitoring / strażnik)
- zamykany i płatny (bo bardziej się go wtedy szanuje i są pieniądze na jego ochronę). Godziny otwarcia zależne od sezonu. Kamery mają sens tylko jeśli ktoś ogląda obraz z nich. Zamykanie zapobiega kradzieży roślin. Może być otwarty po zmroku, jeśli będzie dobrze oświetlony.
- zamykany w godz. 00:00-05:00, żeby uniemożliwić libacje, zapobiec kradzieżom roślin
- niezależnie od zamykania – potrzebna ochrona w postaci ludzi patrolujących park

Na podstawie powyżej opisanej dyskusji zebrano następujące typy rozwiązań:

1. Park otwarty całą dobę
2. Park otwarty, monitorowany
3. Park zamykany o określonych godzinach
4. Park zamykany o zmierzchu
5. Park zamykany i płatny

W odniesieniu do dyskusji dotyczącej zamykania parku na określonych zasadach lub otwartego całą dobę, przedyskutowano następujące rozwiązania na rzecz bezpieczeństwa:

- monitoring elektroniczny (kamery)
- patrole Straży Miejskiej
- firma ochroniarska
- dozorca (gospodarz)
- patrole obywatelskie
- zachowania zapobiegające konfliktom

O dyskusji w kwestii bezpieczeństwa

Dyrektor ZTP obecna na sali wyjaśniła, że montaż kamer monitoringu nie sprawdził się w innych przestrzeniach publicznych Warszawy zarządzanych przez ZTP (np. Podzamcze) i nie doprowadził do zmniejszenia liczby aktów wandalizmu ani poprawy możliwości egzekwowania kar dla wandalii. Ponadto, ze względu na obecność wielu drzew w parku i związaną z tym ograniczoną widoczność jest to rozwiązanie trudne do zastosowania w Ogrodzie Krasińskich.

Zazaczyła następnie, że na prośbę Zarządcy Terenu, Straż Miejska może zwiększyć częstotliwość patroli. Uczestnicy spotkania zwrócili jednak uwagę, że Straż Miejska patroluje miasto tylko do godziny 22:00.

Innym dyskutowanym rozwiązaniem na rzecz bezpieczeństwa było zatrudnienie osoby (osób) stale obecnej w Ogrodzie, pełniącej funkcję dozorca/gospodarza. Dyrektor ZTP wyjaśniła, że to zadań dozorca należałoby reagowanie na przejawy łamania zasad korzystania z parku, w razie potrzeby wzywanie patrolu Policji lub Straży Miejskiej, opieka nad punktem sanitarnym. Dozorca byłby obecny w Ogrodzie przez całą dobę, niezależnie od tego, czy park będzie na noc zamykany. Bezpośredni numer telefonu do Dozorca byłby podany na tablicach informujących o zasadach korzystania z Ogrodu Krasińskich.

TEMAT II: ZASADY OBECNOŚCI PSÓW W OGRODZIE

Zgłaszane przez uczestników propozycje:

- całkowity zakaz wprowadzania psów

- na Muranowie są inne miejsca dla psów, a nie ma dla dzieci i osób bojących się psów
- ludzie nie sprzątaj odchodów
- wolny wstęp dla psów – obowiązek sprzątania, nadzór Dozorcy, egzekwowanie prawa. Właściciel odpowiada za psa i decyduje o smyczy/kagańcu.
- wolny wstęp dla psów i swobodne bieganie psów, liczymy na kulturę właścicieli i ich psów, z poszanowaniem potrzeb innych użytkowników (np. dzieci)
- wstęp dla psów, ale konieczne kosze i worki na odchody, ogrodzony wybieg dla psów, poza wybiegiem – psy na smyczy
- w ogrodzie nie ma miejsca na wybieg, warto więc rozważyć przedpole parku
- wolny wstęp dla psów przez całą dobę
 - zakaz wstępu dla psów jest niezgodny z polskim prawem
 - nakaz sprzątania (mandat 500 zł)
 - kwestia psów to kwestia zastępcza
- wstęp dla psów na smyczy
 - ogrodzenie placu zabaw, by psy na niego nie wchodziły
 - psy bez smyczy w godz. 21:00-09:00, ale nie w części historycznej
 - jeśli się da, to ogrodzony wybieg (choć 400m²)
 - konieczne kosze na śmieci w całym parku
- zastosować rozwiązanie z innych ogrodzonych ogrodów (por. Łazienki, Park Ujazdowski)
- psy na smyczy, bo często nie są pod kontrolą + problem odchodów. Ale wstęp dla psów dozwolony, bo to park użytkowy.
- odchody – zwracać uwagę tym, którzy nie sprzątaj, trzeba sprzątać. Psy na smyczy w całym ogrodzie (w godz. 9:00-21:00). W godz 21:00-9:00 psy mogą być luzem i zobaczymy co się będzie działo, wrócimy do tematu. Wybieg dla psów na przedpolu
- tak dla psów, ale na smyczy, także w nocy (bo trudno sprzątać odchody po ciemku)
- co zrobić gdy pies jest bez smyczy i nie ma właścicieli (psy bezdomne i psy bez kontroli)?
- tak dla psów bez smyczy, potrzebne kosze i torebki, da się zbierać odchody i w nocy
- zakaz wstępu dla psów, by uniknąć zniszczenia ogrodu. Psy dozwolone na przedpolu.
- wstęp dla psów na smyczy
- wstęp dla psów na lince
- zwiększone bezpieczeństwo dla małych dzieci, kontrola nad psami
- jasna informacja na psich stacjach, że niesprzątanie po psie grozi mandatem
- wstęp na smyczy, agresywne psy także w kagańcu. Możliwość spuszczenia psa ze smyczy gdy w parku jest mało ludzi (może w określonych godzinach)
- jeśli psy luzem, to ogrodzenie placu zabaw

Dyrektor ZTP uściśliła, że w parku będzie znajdować się 100 koszy na śmieci, a przy każdym wejściu może zostać ustawiona tzw. psia stacja (o ile wstęp psów do Ogrodu będzie dozwolony).

Na podstawie powyżej opisanej dyskusji zebrano następujące typy rozwiązań:

1. Całkowity zakaz wprowadzania psów.
2. Psy zawsze na smyczy, agresywne także w kagańcu.

3. Psy na smyczy w dzień, luzem w godz. 21:00-9:00.
4. Psy mogą przebywać bez smyczy cały czas .
5. Zakaz wstępu psów na część historyczną, place zabaw oraz do strefy przyrodniczej.

TEMAT III: ZASADY OBECNOŚCI ROWERZYSTÓW W OGRODZIE

Zgłaszane przez uczestników propozycje:

- wolny wjazd dla rowerów na wszystkie alejki + szacunek dla pieszych
- zakaz wjazdu rowerem, bo to mały park i jest to niebezpieczne
- zakaz wjazdu rowerem, dozwolony wjazd dla wrotek i rolek, bo żwirowe alejki są niebezpieczne, jest ścieżka rowerowa na zewnątrz Ogrodu
- wolny wjazd, ograniczenia prędkości jako dodatkowy zapis w zasadach
- wolny wjazd, nie ma potrzeby wprowadzania ograniczenia prędkości, bo nawierzchnie uniemożliwiają szybką jazdę
- zakaz wjazdu, bo w parkach tej klasy tak jest, rowerzyści są niebezpieczni, parkingi rowerowe przy wejściach do parku
- wjazd dozwolony na utwardzoną aleję, wyłączyć okolice placu zabaw
- wjazd dozwolony na ścieżkę utwardzoną
- wjazd dozwolony na ścieżkę utwardzoną aż do Pałacu Krasińskich
- zabrania się jazdy na rowerach w sposób utrudniający użytkowanie parku innym użytkownikom
- wjazd dozwolony na ścieżkę utwardzoną
- jazda dozwolona w tempie marszu pieszego

Na podstawie powyżej opisanej dyskusji zebrano następujące typy rozwiązań:

1. Zakaz wjazdu dla rowerów
2. Wjazd dozwolony tylko na utwardzonej ścieżce
3. Wjazd dozwolony w całym Ogrodzie
4. Wjazd dozwolony z ograniczeniami prędkości(np. w tempie pieszego, by nie utrudniać innym użytkownikom)

TEMAT V: STREFY PRZYRODY, OGRÓD BIORÓŻNORODNY

Większość uczestników spotkania wyraziła aprobatę dla ustanowienia stref przyrody na terenie Ogrodu w lokalizacji zaproponowanej przez ekspertów. Dyskutowano następujące uzasadnienia i rozwiązania dotyczące tego tematu:

- oddzielić dodatkowym żywopłotem, od strony ulicy Świętojerskiej; mały obszar – może powiększyć?
- obawa że to będzie „śmietnik”, konieczność kontroli (ogrodnik)

- rozszerzenie strefy (stworzenie kolejnej strefy od ul. Długiej) – otulina parku z obu stron
- pozostawić ten temat ekspertom
- stworzyć labirynt jak w innych historycznych parkach

INNE KWESTIE

Ze względu na ramy czasowe spotkania poproszono uczestników warsztatów o wskazanie, indywidualnie, na post-itach tematów, które chcieliby omówić w ostatniej części spotkania. Następnie zebrano Indywidualne propozycje i pytania uczestników warsztatu oraz pogrupowano w pewne grupy tematyczne.

- *strefy piknikowania i strefy leżakowania (koc, leżaki)*
- *korzystanie z trawników (pikniki, leżaki etc.)*
- *swobodne korzystanie z miejsc, gdzie jest zasadzona trawa*
- *korzystanie z trawników*
- *trawniki ogólnodostępne (z biwakowaniem włącznie), wolny dostęp do zbiornika wody i fontanny*
- *zimowe sprzątnięcie ogrodu*
- *odśnieżanie bez soli*
- *czy i kiedy będą prowadzone prace archeologiczne w strefie przyrodnicze przy ul. Świętojskiej?*
- *etapowe wprowadzanie krzewów wokół stawu w celu ochrony ptactwa*
- *w zasadzie całość otwarty park, parking w pobliżu, wymiana wody w basenach głównie dla dzieci*

Powyższe tematy zostały następnie krótko przedyskutowane, przy czym uczestnicy spotkania mieli okazję zadawać pytania dyrektorowi ZTP dotyczące szczegółów zagospodarowania parku po rewaloryzacji.

Temat: Trawniki

- planowana polana piknikowa i siłownia plenerowa
- trawniki w części historycznej możliwe do wykorzystania przy okazji imprez
- możliwość wejścia na trawniki
- zakaz wejścia na trawniki ze względu na historyczny charakter parku
- dozwolony wstęp na trawniki w części historycznej, w strojach historycznych w ramach wydarzeń
- imprezy tylko kameralne
- brak ograniczeń w korzystaniu z trawników
- kwestia środków finansowych na utrzymanie trawników (są zarezerwowane w budżecie ZTP)

Temat: Zasady Dostępu Do Wody

- zapis o zakazie wstępu na Kaskadę jest spowodowany kwestiami bezpieczeństwa oraz jej wartością historyczną, nie będzie ona jednak grodzona
- od ulicy Długiej fontanna dla dzieci bez ograniczeń wstępu
- będą dwa ujęcia wody pitnej
- nie ma wstępu do stawu

Temat: Odśnieżanie

- odśnieżanie bez soli
- odśnieżanie tylko alejek tranzytowych
- uwzględnienie potrzeb matek/ojców spacerujących z wózkami

Podsumowanie

Zarówno pierwszy, jak i drugi warsztat cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem. Na spotkaniach pojawili się mieszkańcy Muranowa, jak i osoby z dalszej okolicy zainteresowane przemianami w Ogrodzie. Wyniki obu warsztatów wskazują, że preferencje i potrzeby użytkowników Ogrodu są bardzo rozbieżne, a w konsekwencji proponowane rozwiązania dotyczące zasad użytkowania Ogrodu – bardzo różne. Podczas spotkań zostały omówione, z perspektywy różnych grup użytkowników, pozytywne i negatywne konsekwencje proponowanych rozwiązań.

Zainteresowanie społeczne Ogrodem jest bardzo duże i można liczyć na zaangażowanie mieszkańców w dalszy proces konsultacyjny.